

Péter Bárány Balázs <barany.b.p@gmail.com>

Vendégszereplés

Oszkár Rotter <oszkarroter@gmail.com>

2025. szeptember 12. 12:01

Címzett: "Dr. Stubendek Piroska" <drstubendekpiroska@opera.hu>, "dr. Főző Virág" <drfozovirag@opera.hu>, Kalmár Mónika <kalmarmonika@opera.hu>, Balázs Bárány <barany.b.p@gmail.com>

TEKINTETTEL ARRA, HOGY HÓNAPOK ÓTA ÉS MOST LEGÚJABBAN IS, SEMMILYEN ÍRÁSBELI REAKCIÓ NEM ÉRKEZETT A FELVETETT PROBLÉMA HALMAZ TÉMÁJÁBAN, E LEVELET, ELJUTTATTUK AZ ÖSSZES TAGUNK SZÁMÁRA IS.

Kedves MZTSZ Tagok!

Kedves kollégák, alább felsorolt szabályokat azért küldjük el mindnyájatoknak, hogy lássátok, érzékeljétek, az Operaház mostani vezetésének hozzáállását, a rájuk bízott -Nemzeti Kincs- az operaházi munkavállalók összessége működtetéséhez.

Természetesen alábbi fontos epizód, csak kicsiny része a teljes operaházi képnek de ismereteink szerint, -mint cseppben a tenger- tükrözi, az egészhez történő hozzáállásukat.

Az érthetőség kedvéért kiragadva néhány munkáltatói intézkedés, az alább felsoroltakkal szemben.

A legutóbbi tajvani vendégszereplés előkészítése kapcsán a szakszervezetek kérték annak pontos megvalósítási tervét.

Sokszori ígéret ellenére se abban a szakaszban, sem a turnét követően, érdemi tájékoztatást -szakszervezetek részére- munkáltató nem adott. Annak ellenére sem, hogy az törvényi kötelezettsége lenne.

Természetesen a turné minden fontos mozzanata a szakszervezetek tudomására jutott utólag. Még hozzá többszörösen megerősített formában.

Mást itt nem említve (volna bőven) az Operaház vezetése, az alábbi dőlt betűs rész minden pontját vitatja...

Operaház → repülőtér	Munkaidő	KSZ 27. §, Mt. 86. §
Repülési idő	Munkaidő, ha a járatot a munkáltató rendeli	KSZ 28. §, Mt. 107. §
Fogadó országban belüli transzfer	Munkaidő	KSZ 27. §
Szálloda → próbahelyszín	Munkaidő	KSZ 27. §
Kötelező reptéri várakozás	Munkaidő	KSZ 26. §

Szerintük nem munkaidő, sőt "pihenőidő" Pl. amikor a dolgozó mintegy 24 órát repül, feladata elvégzéséhez!

Szeretnénk hangsúlyozni, hogy a szakszervezetek ez esetben is kompromisszumra törekedne de egyenlőre valamilyen megmagyarázhatatlan okból eddig ez nem sikerült...

Kérjük minden címzett visszajelzését!

Operaház-specifikus munkaidő-elszámolási kézikönyv a külföldi vendégszereplésekre vonatkozóan.

A kézikönyv tartalmazza:

- az **Mt. (2012. évi I. törvény)** paragrafusait,
- a **2008. évi XCIX. törvény** releváns céljait,
- a **Magyar Állami Operaház 2024-es Kollektív Szerződés (KSZ)** pontos szabályait,
- a **miniszteri (EMMI/KIM) irányelvek** lényegét,
- **gyakorlati példákat** és egy **táblázatos iránymutatást** az utazási idők munkaidőként vagy pihenőidőként történő minősítésére.

belső útmutató az Operaház számára

MUNKAI DŐ-ELSZÁMOLÁS

Külföldi vendégszereplésekre vonatkozó szabályok

Készült: Magyar Állami Operaház munkavállalói részére

Hatályos: 2025. augusztus 5-től

Jogalap:

- **Munka Törvénykönyve (2012. évi I. törvény)**
- **2008. évi XCIX. törvény (Emtv.)**
- **Magyar Állami Operaház Kollektív Szerződés (KSZ, 2024)**
- **EMMI / KIM minisztériumi iránymutatások**
- **EU 2003/88/EK irányelv (munkaidő-definíció)**

1. Cél és hatály

Ez a kézikönyv a Magyar Állami Operaház munkavállalóinak — **művészeknek, technikai személyzetnek, adminisztratív dolgozóknak** — ad iránymutatást a külföldi vendégszereplésekhez kapcsolódó munkaidő-elszámolásról.

2. Jogszabályi háttér

2.1. Munka Törvénykönyve (2012. évi I. tv.)

- **Mt. 86. § (1):**
„Munkaidő: a munkavállaló rendelkezésre állási ideje, amely alatt munkavégzési

kötelezettsége van.”

- **Mt. 107. §:**
Külföldi kiküldetés esetén a munkavállaló **munkáltatói rendelkezés alatt áll**, ezért az utazással töltött idő **munkaidőnek minősül**.
 - **Mt. 104. §:**
Kötelező biztosítani **napi 11 óra pihenőidőt**; **KIZÁRÓLAG AZ UTAZÁS IDŐTARTAMA OKÁN** ha ez elmarad, a munkáltató köteles másik időpontban kiadni.
-

2.2. 2008. évi XCIX. törvény (Emtv.)

- A törvény célja a **hazai előadó-művészeti szervezetek nemzetközi jelenlétének támogatása**.
 - Kimondja, hogy a munkáltató feladata a **művészek érdekeinek védelme** a vendégszereplések során.
-

2.3. Operaház 2024-es Kollektív Szerződés (KSZ)

Kulcspontok a KSZ-ből:

- **KSZ 27. §:** „A munkáltató által szervezett, a feladatellátáshoz szükséges utazás **munkaidőnek minősül**.”
 - **KSZ 28. §:** A **repülési idő** munkaidő, ha a járatot a munkáltató rendeli el.
 - **KSZ 42–43. §:**
 - Teljes **útiköltség- és szállásköltség-térítés** jár.
 - **Napidíj** minden külföldi kiküldetésnél kötelező.
 - Munkáltató köteles **utazási- és balesetbiztosítást** kötni.
-

2.4. Minisztériumi és EU-s iránymutatások

- **EMMI / KIM:** A szervezett nemzetközi turnék és vendégszereplések **teljes utazási idejét munkaidőként kell elszámolni**, ha a munkáltató:
 - rendeli el az utazást,
 - határozza meg a közlekedési eszközt, időpontot és helyszínt.
- **EU 2003/88/EK irányelv:**

„Munkaidőnek tekintendő az az idő, amikor a munkavállaló a munkáltató utasítására közlekedik a munkavégzés helyére.”

3. Gyakorlati alkalmazás – Mi számít munkaidőnek?

Utazási szakasz	Minősítés	Jogalap
Operaház → repülőtér	Munkaidő	KSZ 27. §, Mt. 86. §
Repülési idő	Munkaidő, ha a járatot a munkáltató rendeli	KSZ 28. §, Mt. 107. §
Fogadó országon belüli transzfer	Munkaidő	KSZ 27. §
Szálloda → próbahelyszín	Munkaidő	KSZ 27. §
Kötelező reptéri várakozás	Munkaidő	KSZ 26. §
Szabadidős városnézés	Pihenőidő	Mt. 86. §
Egyéni programok	Pihenőidő	Mt. 86. §

4. Következmények a munkaidő-elszámolásra

1. Minden szervezett utazási szakasz → munkaidő

- Reptéri transzferek, repülés, belső busztranszferek.

2. Napidíj és költségtérítés

- Jár minden kiküldetésre, még akkor is, ha a teljes ellátást a munkáltató biztosítja.

3. Pihenőidő biztosítása

- Ha a repülés és a vendégszereplés, vagy annak előkészületei között nincs meg a napi 11 óra pihenőidő, azt a munkáltatónak **utólag ki kell adnia**.

4. Biztosítási kötelezettség

- A KSZ előírja, hogy a munkáltató köteles **teljes körű utasbiztosítást** nyújtani minden résztvevőnek.

5. Ajánlások az Operaház számára

- **Munkaidő-nyilvántartás bevezetése külföldi turnéknál**
 - Pontosan rögzíteni kell az indulási, érkezési és várakozási időket.
- **Utazási protokoll melléklet készítése**
 - Tartalmazza, hogy a repülési és buszos időket hogyan kell könyvelni.
- **Dolgozói tájékoztató kiadása**
 - Világos kommunikáció a művészek és technikai munkatársak felé a jogaikról és kötelezettségeikről.
- **Pihenőidő kezelése**

- A munkáltatónak külön dokumentálni kell, ha a kötelező 11 órás pihenőidőt utólag biztosítja.

6. Összefoglalás

- A Magyar Állami Operaház által **elrendelt külföldi vendégszereplés** során az **összes szervezett utazási idő munkaidőnek számít.**
- Ide tartozik: reptéri transzfer, repülés, célországban belüli buszok, szállodai transzferek.
- **Pihenőidőnek csak az önállóan, személyes célra fordított idő számít.**
-) A KSZ, az Mt. és a minisztériumi irányelvek egyaránt alátámasztják ezt az álláspontot. -Szakszervezetek a fentebb említettek szerinti szabályegyesítés kidolgozásával kívánja segíteni az operaházi munkavállalók helyzetét. Előkészíteni az egyeztetéseket szakszervezetek és munkáltató között, a közelmúlt és az ezután következő vendégszereplések törvényes lebonyolítása, elszámolása érdekében.
-)**Várjuk a munkáltató mielőbbi, írásbeli válaszát. A témában kezdeményezett egyeztetés megszervezését, kiírását.** Köszönettel
az operaházi szakszervezetek nevében:

Rotter Oszkár

Bárany Balázs

MZTSZ

elnök

ODFSZ elnök